

Bør debattinnlegg være upartiske?

Min kommentar (1) til Arnt Inge Vistnes' kritiske anmeldelse av Walter Kraus' bok har tydeligvis falt Vistnes tungt for brystet (2).

Det er uvanlig å kreve samme balanse av en legmanns presentasjon i en debattbok som det vil være i en lærebok eller fagartikkel skrevet av en fagperson. Kraus må ha lov til å komme med et velbegrunnet partsinnlegg uten å måtte trekke inn enhver tilgjengelig studie. Han klargjør i boken hvilke eksperter og rapporter han baserer seg på, i tillegg til å presentere perspektiver fra sin tyske fagbakgrunn (byggebibliologi) og sin egen 25-årige erfaring med å avskjerme for stråling. Jeg hadde stort utbytte av å lese boken, og det antar jeg mange norske leger også vil ha.

Denne saken handler om Vistnes' vurdering av Kraus' bok. Jeg finner det derfor ikke relevant å kommentere en rekke andre temaer og påstander som Vistnes forsøker å trekke inn i debatten. Jeg holder fast ved at Vistnes' omtale fremstår som et partsinnlegg i synet på svak stråling. Dette kommer frem på en rekke måter, bl.a. gjennom hans syn på forskningen som er gjort, og på fenomenet el-overfølsomhet. Vistnes bør holde seg for god til å svarte sine meningsmotstandere.

Iver Mysterud
Biologisk institutt
Universitetet i Oslo

Litteratur

1. Mysterud I. Partsinnlegg om svak stråling og helse. Tidsskr Nor Legeforen 2010; 130: 472.
2. Vistnes AI. Tendensiøst fra Mysterud. Tidsskr Nor Legeforen 2010; 130: 593.

Stopp hetsen av Ole Brumm!

I Tidsskriftet nr. 4/2010 tar redaktør Charlotte Haug opp viktige temaer i en leder om «Ole Brumm-syndromet» Men hun bruker dessverre et feilsitat fra Ole Brumm for å få frem sine poenger. Hun mener at Ole Brumm ikke kan prioritere og bruker

uttrykket «Ole Brumm-syndromet». Historien om da Brumm satt fast i huset til Sprett, finnes i den første Ole Brumm-boken.

I oversettelsen til Tor Åge Bringsværd og Marianne Koch Knudsen heter det: Og da Sprett spurte: «Vil du ha honning eller boksmelk til brødet?» ble Brumm så glad at han svarte: «Begge deler.» Men for ikke å virke grådig, tilføyde han: «Tusen takk. Men det er ikke så farlig med brødet». Brumm sier altså ikke «Ja takk, begge deler»! Redaktøren bør sjekke den engelske originalen fra 1926 eller på Wikipedia som på dette området er korrekt. Det var NRK-reporter Bjørn (!) Hansen som brukte «Ole Brumm politikk» første gang i en TV-utspørring i debatt med SV i 1985. Ole Brummklubben i Trondheim har ført en langvarig kamp mot dette feilsitatet. Og vi trodde at vi hadde lyktes da Gunnar Heimdal og Bjarne Ugland i sin lærebok *Bedriftsøkonomi I* kom med det korrekte sitatet på side 81 i 1995!

Temaet redaktøren tar opp, er som nevnt viktig. Men vi ser ingen grunn til å trekke verdens mest populære bamse inn i norsk politikk enda en gang. Vi ber derfor om at uttrykket «Ole Brumm-syndromet» blir trukket tilbake før det blir registrert av Språkrådet.

Odd Storsæter
Trondheim

Nøytral sakkyndig?

I Tidsskriftet nr. 4/2010 redegjør Trond Markestad i Rådet for legeetikk for pasienters klage på sakkyndig lege. Klager på sakkyndige leger kan være både berettiget og uberettiget. Jeg har selv ved flere anledninger hatt oppdrag som sakkyndig og har i mine 40 år som lege valgt å tro at både jeg, og legestanden for øvrig, har gjort en så rettferdig vurdering som mulig i slike saker.

Jeg har i de senere år endret mitt syn noe, særlig etter å ha sett noen saker hvor den sakkyndige legen har formulert sine vurde-

ringer slik at man får inntrykk av en fordel for oppdragsgiver.

For eksempel skrev en sakkyndig for noen år siden følgende «jeg vet ikke hva klienten er ute etter, egentlig skal han jo bare være glad for at han fikk en trombe i en coronarierie slik at sykdommen ble oppdaget». Det dreide seg om en mulig bivirkning av Vioxx-behandling for en revmatisk lidelse. Klienten tok senere opp saken etter råd fra behandlende hjerteleger fordi dette var på det tidspunkt hvor Vioxx-saken «tok av», særlig i USA. I ettertid kjenner alle til hvilke fatale konsekvenser denne medisinen fikk for mange. Det hører med til historien at firmaet som markedsførte medikamentet i sin uttalelse sa at det ikke kunne «utelukkes at pasienten fikk sitt hjerteattakk grunnet medikamentet selv om dette anses som lite sannsynlig». Firmaets bedømmelse var altså i dette tilfellet mer objektiv enn den sakkyndiges.

Ved et annet tilfelle forlangte et norsk forsikringsselskap at en ung jente som fikk tyfus på studiereise i Sør-Amerika skulle bli igjen alene på et hotellrom i to dager etter at hennes medstudenter skulle reise hjem. Denne avgjørelsen ble tatt etter en telefonsamtale mellom forsikringsselskapets lege i Skandinavia og en lege i Sør-Amerika. Sistnevnte lege så ikke til pasienten som avtalt, og klienten tok sjansen på å reise hjem med sin gruppe. Reisen gikk heldigvis bra, men i ettertid oppsto det en diskusjon mellom forsikringsselskapet, sakkyndig lege og klienten om hvorvidt pasienten etter en slik handling var berettiget til økonomisk kompensasjon.

Min konklusjon på dette er: I saker hvor leger er sakkyndige har vi samme grad av ansvar for pasienten som ellers i vår gjerning.

Svein Ødegaard
Bergen

Litteratur

1. Markestad T. Legen som sakkyndig. Tidsskr Nor Legeforen 2010; 130: 408.